

Bruxelles, 1. srpnja 2026.
(OR. en, de, es, it, pt)

10669/26
PV CONS 40
AG 102
PARLNAT

NACRT ZAPISNIKA
VIJEĆE EUROPSKE UNIJE
(Opći poslovi)
16. lipnja 2026.

1. Usvajanje dnevnog reda

Vijeće je usvojilo dnevni red iz dokumenta 9939/1/26 REV 1.

2. Odobrenje popisa točaka „A”

a) **Popis točaka koje se odnose na nezakonodavne aktivnosti**

9940/1/26 REV 1

Vijeće je usvojilo sve točke „A” iz navedenog dokumenta, uključujući sve dokumente COR i REV za pojedinačne jezike, podnesene radi donošenja.

b) **Popis točaka koje se odnose na zakonodavne aktivnosti**
(javno vijećanje u skladu s člankom 16. stavkom 8. Ugovora o Europskoj uniji)

9942/26

Ekonomski i financijski poslovi

1. Stajalište Vijeća o nacrtu izmjene proračuna br. 1/2026: višak iz 2025.

9917/26
9916/26 + ADD 1
REV 2
FIN

Donošenje

Odobrenje pisma

Odobrio Coreper, dio 2., 10. 6. 2026.

Vijeće je donijelo stajalište Vijeća i odobrilo pismo. O toj se točki raspravljalo na javnoj sjednici.

Izjava Vijeća o toj točki navedena je u Prilogu.

Zakonodavna vijećanja

(javno vijećanje u skladu s člankom 16. stavkom 8. Ugovora o Europskoj uniji)

3. Višegodišnji financijski okvir (VFO) za razdoblje 2028. – 2034.:

10058/26

pregovarački okvir

Rasprava o politikama

Vijeće je održalo raspravu o politikama.

4. **Višegodišnji financijski okvir (VFO) za razdoblje 2028. – 2034.**

- a) **Uredba o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralni razvoj, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost za razdoblje 2028. – 2034. („Uredba o planu za NRP”)**

9807/1/26 REV 1 +
ADD 1 – 3
9808/26 + COR 1

Vijeće je postiglo djelomični opći pristup o Uredbi o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralni razvoj, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost za razdoblje 2028. – 2034.

Češka, Italija, Litva, Mađarska, Malta, Slovačka, Španjolska i Švedska dale su izjave, a Estonija, Latvija i Litva te Mađarska, Bugarska, Češka Republika i Rumunjska dale su zajedničke izjave, kako su navedene u Prilogu.

- b) **Uredba o uspostavi Europskog fonda za konkurentnost (ECF), uključujući posebni program za istraživanje i inovacije u području obrane**

² 10489/26 + ADD 1
REV 1 + ADD 2
10491/26 + COR 1

Vijeće je postiglo djelomičan opći pristup o Uredbi o uspostavi Europskog fonda za konkurentnost (ECF), uključujući posebni program za istraživanje i inovacije u području obrane.

Austrija i Slovačka dale su izjave, a Estonija, Latvija, Litva i Poljska te Bugarska, Češka Republika, Hrvatska, Mađarska i Slovenija dale su zajedničke izjave, kako su navedene u Prilogu.

- c) **Uredba o uspostavi instrumenta Globalna Europa**
Djelomičan opći pristup

10432/26 + ADD 1
10442/26

Vijeće je postiglo djelomični opći pristup o Uredbi o uspostavi instrumenta Globalna Europa. Bugarska, Portugal i Španjolska podnijele su izjave kako su navedene u Prilogu.

5. **Skupni zakonodavni paketi za pojednostavnjenje**
Izvjeshće o napretku

9834/1/26 REV 1

Vijeće je primilo na znanje izvješće o napretku.

6. **Razno**

Nema.

Nezakonodavne aktivnosti

7. Priprema sastanka Europskog vijeća 18. i 19. lipnja 2026.:
- a) zaključci 7875/26
Razmjena mišljenja
- b) Zajednička izjava o zakonodavnim prioritetima EU-a za 10395/26
2026. i planu „Jedna Europa, jedno tržište”
Trenutačno stanje
8. Europski semestar 2026.: horizontalna napomena o integriranim 9613/26
preporukama za pojedine zemlje
Odobrenje
Prosljeđivanje Europskom vijeću
9. **Osamnaestomjesečni program Vijeća** 10392/26
(1. srpnja 2026. – 31. prosinca 2027.)
Potvrđivanje
- Vijeće je potvrdilo osamnaestomjesečni program Vijeća za razdoblje od 1. srpnja 2026. do 31. prosinca 2027.*
10. Vrijednosti Unije u Mađarskoj / obrazloženi prijedlog na 12266/1/18 REV 1
temelju članka 7. stavka 1. UEU-a + REV 1 COR 1
Trenutačno stanje
11. Razno
- a) Proširenje 10558/26
Informacije Francuske i Njemačke

-
- Prvo čitanje
- Posebni zakonodavni postupak
- Javna rasprava (članak 8. stavak 3. Poslovnika Vijeća)
- Točka o kojoj se raspravlja u užem sastavu
- Točka koja se temelji na prijedlogu Komisije
-

IZJAVE UZ ZAKONODAVNE TOČKE „A” NAVEDENE U DOKUMENTU 9942/26

**Uz točku 1. s
popisa točaka „A”:**

Stajalište Vijeća o nacrtu izmjene proračuna br. 1/2026: višak iz 2025.

Donošenje

Odobrenje pisma

IZJAVA VIJEĆA

Vijeće napominje da je Komisija u svojem prikazu izračuna financiranja proračuna [po kategorijama vlastitih sredstava i po državama članicama] smanjila razinu detalja i transparentnosti izostavljanjem izračuna „nacionalnog doprinosa”.

Prekid pružanja informacija o ukupnim tekućim transferima koje opća država svake države članice plaća institucijama Europske unije – brojčani podaci koji podliježu redovitim prilagodbama zbog svoje utemeljenosti na statističkim agregatima – predstavlja odstupanje od standarda EU-a za financijsko izvještavanje utvrđenih barem od financijske godine 2007. te se njime također uklanja standardizirana referentna točka za dionike, čime se ograničava mogućnost provođenja utemeljene analize doprinosa proračunu EU-a.

Vijeće poziva Komisiju da u buduće nacрте proračuna i nacрте izmjena proračuna ponovno uvede izračun „nacionalnog doprinosa”.

Donošenjem ovog stajališta o nacrtu izmjene proračuna br. 1/2026 ne dovode se u pitanje buduća ili tekuća zakonodavna vijećanja na koja bi mogao utjecati pojam i koncept „nacionalnih doprinosa”.

Višegodišnji financijski okvir (VFO) za razdoblje 2028. – 2034.

**Uz točku 4. a) s
popisa točaka „B”:**

- a) Uredba o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralni razvoj, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost za razdoblje 2028. – 2034. („Uredba o planu za NRP”)

Djelomičan opći pristup

IZJAVA ČEŠKE

Češka Republika smatra da je važno postići djelomičan opći pristup o Prijedlogu uredbe o planovima za nacionalna i regionalna partnerstva (NRPP) kako bi se omogućio napredak u kasnijim fazama pregovora.

Češka Republika cijeni napore predsjedništva i promjene unesene u kompromisni tekst. Istodobno želi naglasiti da se određeni elementi teksta ne bi smjeli zanemariti u sljedećim fazama pregovora.

Konkretno, neki dijelovi Prijedloga uredbe o planovima za NRP-ove, uključujući njegove priloge, izrazito su tehničke prirode i o njima se nije uvijek moglo detaljno raspravljati. Češka Republika stoga vjeruje da će se sve nedosljednosti koje se mogu pojaviti u kasnijoj fazi, bilo tijekom pregovora ili tijekom pripreme plana, na odgovarajući način riješiti u daljnjim koracima zakonodavnog postupka. To se posebno odnosi na pitanja koja proizlaze iz propusta ili elemenata koji možda nisu u potpunosti uzeti u obzir tijekom intenzivne faze rada koja vodi do djelomičnog općeg pristupa.

Pritom se prvenstveno misli na odredbe povezane sa zajedničkom poljoprivrednom politikom (ZPP). Rasprave o sektorskim zakonodavnim prijedlozima za ZPP i zajedničku organizaciju tržišta (ZOT) nastavit će se u Vijeću tijekom predstojećeg irskog predsjedanja, a očekuje se da će se stajalište Vijeća o oba teksta dodatno razraditi. S obzirom na to da nisu sve relevantne poljoprivredne odredbe prenesene iz Uredbe o planovima za NRP-ove u uredbe o ZPP-u i ZOT-u, posebno je važno naglasiti da se djelomičnim općim pristupom za Uredbu o planovima za NRP-ove ne može prejudicirati rad Vijeća AGRIFISH i njegovih pripremnih tijela na tim dvjema uredbama. Posebno će biti potrebno omogućiti buduću raspravu o odgovarajućem prijelaznom razdoblju za ZPP.

Općenito, Češka Republika i dalje je predana konstruktivnom pristupu pregovorima o višegodišnjem financijskom okviru (VFO) i povezanim zakonodavnim prijedlozima s ciljem postizanja uravnoteženog i pravodobnog dogovora. U tom kontekstu i kako bi se doprinijelo napretku u radu, Češka Republika podupire djelomičan opći pristup kao dio šireg paketa.

IZJAVA MAĐARSKE

Mađarska smatra da kompromisni tekst Uredbe o planu za NRP ne odražava na odgovarajući način stvaran i praktičan rizik od toga da bi postupak odobrenja planova za nacionalno i regionalno partnerstvo mogao znatno odgoditi početak izvršenja sredstava planiranih u okviru pojedinačnih poglavlja, a u tekstu nisu predviđeni ni odgovarajući mehanizmi fleksibilnosti na razini poglavlja za uklanjanje tih rizika.

Stoga se tekstom ne osigurava u dostatnoj mjeri ostvarenje cilja utvrđenog u zaključcima Europskog vijeća, odnosno potrebe da se osigura da počevši od siječnja 2028. financijska sredstva Unije bez prekida dođu do korisnika.

IZJAVA ITALIJE

Italija zahvaljuje ciparskom predsjedništvu Vijeća EU-a na intenzivnom radu te, s obzirom na znatan napredak postignut tijekom pregovora, podržava djelomičan opći pristup o Uredbi.

Konkretno, Italija pozdravlja povećanu vidljivost zajedničke poljoprivredne politike i prijenos nekoliko ključnih odredaba povezanih sa ZPP-om iz Uredbe o planovima za NRP-ove u relevantno sektorsko zakonodavstvo; poboljšanja uvedena u upravljanje planovima kako bi se na najbolji način osigurao kontinuitet postojećih struktura; fleksibilnost u pogledu institucionalne strukture država članica; povećanu vidljivost zajedničke ribarstvene politike, koja ipak zahtijeva dodatne napore u pogledu dodjele sredstava; napredak postignut kako bi se osigurali pojednostavnjenje i provedba u skladu s trenutačnim programiranjem, kao i uvođenje posebnih stopa sufinanciranja za fondove u području unutarnjih poslova.

Italija također pozdravlja postignuti kompromis o uvjetovanosti povezanoj s vladavinom prava i temeljnim pravima. Povezani regulatorni okvir sada se temelji na dosljednijem i uravnoteženijem pristupu, na načelima pravne sigurnosti i proporcionalnosti te na odgovarajućem sudjelovanju država članica.

Ti elementi predstavljaju važna poboljšanja u usporedbi s izvornim prijedlogom Komisije i odražavaju niz prioriteta koje je Italija dosljedno podupirala tijekom pregovora.

Italija bi istodobno željela ponovno izraziti zadržku u pogledu nedostatnih zaštitnih mjera predviđenih za kohezijsku politiku, kojima se njezina posebna priroda i ciljevi ne štite na odgovarajući način. Italija naglašava da su za kohezijsku politiku, kao temeljnu politiku sadržanu u Ugovorima EU-a, potrebne snažnije zaštitne mjere i resursi kako bi se osigurala njezina teritorijalna dimenzija i dugoročna predvidljivost.

Italija se nada da će se ta pitanja riješiti u daljnjem tijeku zakonodavnog postupka.

IZJAVA LITVE

Unatoč dosad ostvarenom napretku u vezi s Prijedlogom uredbe o planovima za nacionalna i regionalna partnerstva, i dalje vrijedi načelo „ništa nije dogovoreno dok sve nije dogovoreno” te bi Litva željela skrenuti pozornost na nekoliko važnih neriješenih pitanja.

U najnovijoj verziji Uredbe o planovima za NRP-ove znatan broj odredaba povezanih sa ZPP-om stavljen je u zagrade. Zbog toga je opseg postojećeg dogovora i dalje ograničen, a važni elementi kao što su financiranje, ukupni doprinos EU-a, ključni prilozi i druge ključne odredbe zapravo su odgođeni za buduće pregovore. Nadalje, djelomični opći pristup ne može se tumačiti kao dogovor o predloženoj strukturi VFO-a.

To izaziva i širu zabrinutost u pogledu cjelovitosti ZPP-a u okviru planova za nacionalna i regionalna partnerstva. ZPP se ne bi trebao smatrati tek jednom sastavnicom horizontalnog instrumenta za planiranje i financiranje. Njegovi posebni ciljevi, model ostvarivanja politike, sustav kontrole i logika zaštićenog financiranja moraju ostati jasno prepoznatljivi i pravno zaštićeni u okviru cjelokupne strukture.

Osim toga, ostalo je neriješeno nekoliko pitanja povezanih sa ZPP-om, kao što su proširenje modela ostvarivanja politike koji se temelji na rezultatima na intervencije ulaganja u okviru ZPP-a, razina stopa financijskih ispravaka, fleksibilnost za prilagodbu ciljnih vrijednosti, stavljanje prerade hrane izvan popisa namjenskih intervencija u okviru ZPP-a.

S obzirom na ta neriješena pitanja, i dalje smo zabrinuti zbog toga što ključni elementi strukture i provedbenog okvira ZPP-a još nisu dovoljno zaštićeni. Stoga Litva smatra da bi ta pitanja trebalo na odgovarajući način riješiti u predstojećim pregovorima.

IZJAVA MALTE

Malta prepoznaje znatne napore koje je poduzelo ciparsko predsjedništvo i napredak postignut u raspravama o Uredbi o planovima za NRP-ove.

Međutim, Malta je i dalje zabrinuta zbog toga što se u predloženom provedbenom okviru, uz pristupe koji se temelje na uspješnosti i pojednostavnjenom obračunu troškova, izričito ne zadržava istinska mogućnost provedbe koja se temelji na stvarnim troškovima.

Malta smatra da model koji se prvenstveno temelji na procijenjenim troškovima i ključnim etapama može stvoriti znatne izazove u pogledu proračuna, upravljanja i odgovornosti, posebno ako je odgovornost za provedbu i financijski rizik koncentrirana na središnjoj razini, što bi trebalo temeljito uzeti u obzir u osmišljavanju dugoročnog okvira.

Malta stoga smatra da bi u budućem okviru trebalo zadržati istinski izbor među modelima provedbe, uključujući izričito opciju koja se temelji na stvarnim troškovima, uz pristupe koji se temelje na uspješnosti i pojednostavnjenom obračunu troškova.

Malta nadalje smatra da se, s obzirom na to da odgovornost za provedbu i financijski rizik snosi država članica, primjena uvjeta na temelju Uredbe, posebno ako se oni oslanjaju na izvješća, procjene ili slične instrumente koji mogu dovesti do financijskih ili provedbenih posljedica, mora temeljiti na transparentnim, objektivnim i provjerljivim kriterijima i primjenjivati na način kojim se osiguravaju pravna sigurnost, proporcionalnost, transparentnost i jednako postupanje.

Malta ističe da se načelo „ništa nije dogovoreno dok sve nije dogovoreno” i dalje u potpunosti primjenjuje. Malta zadržava pravo da ponovno razmotri to pitanje u kontekstu budućih pregovora o Uredbi i u kontekstu širih rasprava o VFO-u.

IZJAVA SLOVAČKE REPUBLIKE

Iako uvažava napredak postignut u vezi s Uredbom o planovima za NRP-ove, Slovačka podupire stalne napore za uspostavu jednostavnijih, realističnih i izvedivih pravila za buduće programsko razdoblje kojima će se ostvariti opće pozitivne promjene za regije i ljude.

Zajednički je cilj svih država članica osigurati pravodobnu provedbu planova za nacionalna i regionalna partnerstva. U tom je kontekstu Slovačka već pokrenula svoje nacionalne pripreme u duhu partnerstva, suradnje i konstruktivnog djelovanja.

S obzirom na važnost Uredbe o planovima za NRP-ove, koja objedinjuje nekoliko politika i instrumenata koji se temelje na Ugovorima, Slovačka se i dalje zalaže za veću jasnoću, dosljednost i usklađenost sa sektorskim zakonodavstvom i okvirom uspješnosti. Osiguravanje pravne sigurnosti, predvidljivosti i jasnih provedbenih pravila i dalje je naš ključni prioritet.

Prijedlog predstavlja temeljnu promjenu u modelu ostvarivanja politike i može doprinijeti modernizaciji kohezijske politike. Kako bi se postigao taj cilj, ključno je da ta transformacija dovede i do istinskog pojednostavnjenja za korisnike. Kad je riječ o okviru uspješnosti, Slovačka podupire pristup usmjeren na rezultate, pod uvjetom da se državama članicama osigura veća fleksibilnost uz istodobno smanjenje administrativnog opterećenja. Istodobno, okvirom provedbe trebala bi se omogućiti upotreba najprikladnijih metoda provedbe, uključujući, u propisno opravdanim slučajevima, model koji se temelji na stvarnim troškovima. Nadalje, zalažemo se za uklanjanje nedosljednosti u pogledu obveza provjere koje imaju tijela nadležna za plan, što, zajedno sa širokom definicijom ozbiljne neusklađenosti, stvara nesigurnost u pogledu opsega kontrola i revizija te bi moglo ugroziti jasnoću cjelokupnog okvira za kontrolu.

Slovačka u potpunosti poštuje načela vladavine prava i Povelju o temeljnim pravima te je i dalje predana njihovoj dosljednoj i objektivnoj primjeni. Kako bi se dodatno ojačala pravna sigurnost, predvidljivost, objektivnost i proporcionalnost, Slovačka smatra da je potreban dodatan rad kako bi se uspostavili vjerodostojni izvori, metodologije procjene i izravna veza između povrede i dobrog financijskog upravljanja ili financijskih interesa Unije. To bi trebalo uključivati snažnu preventivnu dimenziju zajedno s većim naglaskom na dijalogu kako bi se uklonili nedostaci, kao i strogu primjenu načela proporcionalnosti.

Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti osiguravanju pravne sigurnosti i predvidljivosti tijekom prijelaza između programskih razdoblja zajedničke poljoprivredne politike. Slovačka smatra da bi trebalo dodatno razmotriti taj i druge važne elemente ZPP-a, uključujući prijedlog o postupnom smanjenju i određivanju gornjih granica za plaćanja. Stoga bi trebalo utvrditi odgovarajući pristup koji odražava različite strukture poljoprivrednih gospodarstava u EU-u i štiti kontinuitet potpore, posebno u pogledu izravnih plaćanja, koja su i dalje ključna za nastavak održivosti, otpornosti i konkurentnosti europskih i slovačkih poljoprivrednika.

U tom pogledu Slovačka ističe važnost zadržavanja potrebnog zakonodavnog prostora kako bi se osiguralo da konačna struktura cjelokupnog okvira i dalje bude operativna i interno dosljedna te da može ostvariti svoje ciljeve u praksi.

IZJAVA ŠPANJOLSKE

Izjava Španjolske

o djelomičnom općem pristupu o Uredbi o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralni razvoj, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost za razdoblje 2028. – 2034. (Uredba o planu za NRP)

Vijeće za opće poslove, 16. lipnja 2026.

Španjolska cijeni rad ciparskog predsjedništva tijekom proteklih mjeseci na Prijedlogu uredbe o planovima za nacionalna i regionalna partnerstva i prepoznaje napredak u različitim točkama predmeta. Ujedno bismo željeli zahvaliti Komisiji na pružanju informacija i organizaciji tehničkih seminara kako bi se pokušali pojasniti određeni elementi teksta.

Ponovno potvrđujemo svoju predanost nastavku aktivne suradnje s ciparskim i irskim predsjedništvom s jasnim ciljem rješavanja izazova iz ovog prijedloga do kraja godine.

Međutim, Španjolska ne može poduprijeti predloženi tekst Uredbe o planovima za nacionalna i regionalna partnerstva.

Španjolska je čvrsto i neupitno predana europskom projektu i pravilnoj provedbi njegovih politika i prioriteta. Međutim, smatramo da prijedlog za jedinstveni fond okosnica kojeg bi bili planovi za nacionalna i regionalna partnerstva predstavlja strukturne, političke, tehničke i upravljačke poteškoće za njegovu djelotvornu provedbu.

U ovoj fazi i dalje nisu riješena pitanja o provedbi i praktičnim aspektima prijedloga.

Svaka promjena upravljanja u području kohezije i ZPP-a, kao temeljnih načela zaštićenih Ugovorima, mora poštovati teritorijalnu ravnotežu koja definira Uniju. Prijedlogom planova za nacionalna i regionalna partnerstva dovode se u pitanje ta načela, a uloga regija ili ostvarivanje njihova uravnoteženog razvoja ne postavlja se kao najvažniji cilj niti se jamči.

Prijedlog planova za nacionalna i regionalna partnerstva zamagľuje specifičnost i svrhu različitih politika Zajednice, svrstavajući izrazito heterogene investicijske prioritete u jedinstveni model programiranja i upravljanja te ih artikulirajući prema istim pravilima izrade i provedbe.

Nadalje, predstavljeni model izaziva ozbiljne sumnje u njegovu praktičnu izvedivost jer zanemaruje institucionalnu, ustavnu i administrativnu realnost država članica. Europa je osnovana s različitim sustavima upravljanja i proračunskim postupcima, ali se oni uvijek temelje na stvarnim, provjerljivim i kontroliranim rashodima.

Prijedlog Komisije ne predstavlja pojednostavnjenje, već se njime nameće dodatno administrativno opterećenje koje proizlazi iz usporednog sustava ključnih etapa i ciljnih vrijednosti čija učinkovitost nije dokazana. Time se stvara pravna i financijska nesigurnost, otežava reprogramiranje i oštećuju regije koje imaju manje sredstava, a time i temelj kohezijske politike.

Prijedlog nije dovoljno jasan u pogledu uloge regija i njihova stupnja političke, administrativne i financijske autonomije u modelu koji odstupa od tradicionalne raspodjele koja se primjenjivala u prethodnim razdobljima. To je pitanje još složenije u zemljama u kojima regije u skladu s ustavnim mandatom autonomno provode temeljne ovlasti u vezi s planiranjem i provedbom javnih politika i upravljanjem njima.

Ne možemo se složiti s prijedlogom kojim se umanjuju nadležnosti naših regija. I na razini središnje vlasti i na razini autonomnih zajednica postoji jednoglasna i zajednička zabrinutost u pogledu stvarnih posljedica tog modela.

Iz gore navedenih razloga, taj bi model mogao dovesti do složenosti, nesigurnosti i većih poteškoća u provedbi za države članice.

U okviru zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) zabrinuti smo zbog predloženih razina financiranja i predviđenog modela upravljanja.

Konkretno, mogućnost uključivanja novih intervencija, kao što su ulaganja u preradu i stavljanje na tržište poljoprivredno-prehrambenih proizvoda te ulaganja u šumarstvo ili navodnjavanje, koje će se financirati iz namjenskih fondova u proračunu ZPP-a koji je znatno manji od trenutnog proračuna.

Izražavamo i ozbiljne zadržke u pogledu prijedloga prijelaznih mjera za osiguravanje kontinuiteta plaćanja i u pogledu Instrumenta EU-a, u okviru kojeg bi poljoprivrednici bili isključeni iz fonda i pričuve za krize uzrokovane prirodnim katastrofama, što je pitanje od velikog interesa za poljoprivredni sektor.

Smatramo da bi se o svim povezanim tehničkim pitanjima ZPP-a uključenima u Uredbu o planovima za NRP-ove u svakom slučaju trebalo raspravljati usporedno s ostatkom zakonodavstva o ZPP-u.

Španjolska će nastaviti aktivno i konstruktivno raditi na postizanju prijedloga koji je ambiciozan u pogledu svojih ciljeva, ali i primjenjiv u praksi, s čvrstim ciljem izgradnje modela kojim se jamči uloga regija i koji je funkcionalan za sve države članice.

IZJAVA ŠVEDSKE

Švedska pozdravlja snažniju povezanost s europskim semestrom i preporukama za pojedine zemlje u ovom dijelu Uredbe. Švedska može prihvatiti djelomičan opći pristup, ali ostajemo pri svojim prigovorima u pogledu teksta u PRILOGU VI. točki (b). Švedska taj tekst tumači na način da se sredstva mogu dodijeliti za rješavanje problema materijalne oskudice osiguravanjem hrane i/ili osnovne materijalne pomoći za najpotrebitije, ali da se materijalna oskudica može jednako riješiti popratnim mjerama.

ZAJEDNIČKA IZJAVA ESTONIJE, LATVIJE I LITVE

Estonija, Latvija i Litva priznaju napredak postignut tijekom pregovora o paketu višegodišnjeg financijskog okvira. I dalje smo u potpunosti predani podupiranju rada ciparskog i irskog predsjedništva u cilju postizanja dogovora ove godine.

Međutim, i dalje postoji velika zabrinutost u pogledu toga koliko predloženi okvir odražava izazove s kojima se suočavaju istočne pogranične regije Europske unije, posebno one koje graniče s Rusijom i Bjelarusom.

Komisija je 18. veljače 2026. donijela Komunikaciju „Snažne regije za sigurnu Europu”, u kojoj se prepoznaje da se regije razine NUTS 2 koje graniče s Rusijom, Bjelarusom i Ukrajinom suočavaju sa specifičnim sigurnosnim, gospodarskim i demografskim izazovima koji proizlaze iz agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine, hibridnih prijetnji i iz temelja promijenjenog geopolitičkog okruženja te se navodi da su „regije na vanjskoj granici s Rusijom i Bjelarusom pod najvećim [...] pritiskom zbog pogoršanja sigurnosnog okruženja i povećanog rizika od konvencionalnih vojnih djelovanja”. Svladavanje tih izazova nauštrb je dugoročnih ulaganja u konkurentnost, inovacije, društvenu dobrobit i održivi socioekonomski razvoj. U Komunikaciji se s pravom naglašava da je jačanje otpornosti i blagostanja tih regija strateško ulaganje u sigurnost i stabilnost Europe.

Iako su upućivanja na Komunikaciju i izazovi s kojima se suočavaju istočne pogranične regije uvedeni u nekoliko zakonodavnih prijedloga, odgovarajuće odredbe još uvijek ne odražavaju u dovoljnoj mjeri opseg, postojanost i jedinstvenu prirodu tih izazova.

Potrebe i okolnosti istočnih pograničnih regija jedinstvene su, a izazovi s kojima se suočavaju istočne pogranične regije u Estoniji, Latviji i Litvi nadilaze ono što se razumno može riješiti samo nacionalnim proračunima. Te regije moraju apsorbirati sve veće troškove sigurnosti, otpornosti i pripravnosti te učinak na stanovništvo i pritom zaštititi svoju gospodarsku vitalnost, socijalnu koheziju i dugoročne razvojne izglede. Bez snažnijeg odgovora ti bi pritisci mogli produbiti teritorijalne razlike i narušiti privlačnost i konkurentnost regija koje se nalaze na vanjskim granicama Unije. U tom je kontekstu vrlo važno na odgovarajući način ublažiti te izazove.

Stoga ostajemo pri stajalištu da je regijama koje graniče s Rusijom i Bjelarusom potrebna veća vidljivost u budućem zakonodavnom okviru, uz dodatnu potporu na razini EU-a i odgovarajuću proračunsku potporu u okviru višegodišnjeg financijskog okvira. Postoji rizik da okvir kojim se ti izazovi prepoznaju bez primjerenog odgovora ne ostvari strateške ciljeve Unije.

Baltičke države i dalje su među državama članicama koje primaju najniže predložene namjenske iznose po hektaru. S obzirom na izazove i dodatna ulaganja potrebna za jačanje sigurnosti i otpornosti istočnih pograničnih regija EU-a, kontinuirana vanjska konvergencija izravnih plaćanja i dalje je važna za jamčenje sigurnosti opskrbe hranom i otpornosti naših regija. To bi pitanje trebalo riješiti na odgovarajući način.

Stoga Estonija, Latvija i Litva smatraju da je potrebno uložiti dodatne napore kako bi se osiguralo da se sljedećim višegodišnjim financijskim okvirom pruži uravnoteženiji i vjerodostojniji odgovor na stvarnost s kojom se suočavaju regije koje graniče s Rusijom i Bjelarusom.

ZAJEDNIČKA IZJAVA MAĐARSKE, BUGARSKE, ČEŠKE REPUBLIKE I RUMUNJSKE

Mađarska, Bugarska, Češka Republika i Rumunjska prepoznaju rad ciparskog predsjedništva na Uredbi o planovima za NRP-ove.

Mađarska, Bugarska, Češka Republika i Rumunjska smatraju da se, unatoč postizanju djelomičnog općeg pristupa o Uredbi o planovima za NRP-ove, i dalje primjenjuje načelo „ništa nije dogovoreno dok sve nije dogovoreno”, posebno zbog činjenice da je Uredba o planovima za NRP-ove neupitno usko povezana, među ostalim, s uredbama o ZPP-u za razdoblje nakon 2027., pri čemu će za donošenje općeg pristupa biti potrebno više vremena i on će se postići tek kasnije.

Stoga Mađarska, Bugarska, Češka Republika i Rumunjska naglašavaju da bi buduće odobrenje općeg pristupa o uredbama o ZPP-u moglo zahtijevati izmjene članaka Uredbe o planovima za NRP-ove koji se odnose na ZPP i zadržavaju pravo na iniciranje tih izmjena.

Višegodišnji financijski okvir (VFO) za razdoblje 2028. – 2034.

Uz točku 4. b) s popisa točaka „B”:

- b) Uredba o uspostavi Europskog fonda za konkurentnost (ECF), uključujući posebni program za istraživanje i inovacije u području obrane
Djelomičan opći pristup

IZJAVA AUSTRIJE

Austrija uvažava činjenicu da svaka država ima slobodu odabrati vlastitu kombinaciju izvora energije jer je to u nacionalnoj nadležnosti. Međutim, Austrija ostaje pri mišljenju da nuklearna energija nije trajna, gospodarski održiva ni sigurna tehnologija za budućnost Europe. Austrija smatra da se sredstva iz proračuna Unije ne bi trebala upotrebljavati za ulaganja u nuklearnu energiju, među ostalim u izgradnju novih nuklearnih elektrana, produljenje životnog vijeka postojećih objekata ili razgradnju nuklearnih postrojenja.

Austrija je i dalje spremna nastaviti pregovore te podupire djelomičan opći pristup u vezi s Europskim fondom za konkurentnost (ECF), pod uvjetom da Fond neće promicati ni financirati izgradnju ili razgradnju nuklearnih elektrana.

IZJAVA SLOVAČKE

Slovačka u potpunosti podupire ciljeve Europskog fonda za konkurentnost da se iskoristi snaga europskih istraživanja i inovacija kako bi se ojačala konkurentnost europske industrije. U tom je pogledu Europski fond za konkurentnost ključan instrument za sljedeće programsko razdoblje. Slovačka također prepoznaje napredak postignut tijekom pregovora i podupire stalne napore za osmišljavanje jednostavnijih, realističnih i izvedivih pravila kojima se mogu ostvariti pozitivne promjene diljem Unije, osiguravajući da Fond doprinosi konkurentnosti na istinski europski i uključiv način.

Slovačka se slaže da izvrsnost mora ostati temeljno načelo Fonda. Međutim, izvrsnost bi trebalo dopuniti kriterijima i zaštitnim mjerama kojima se osigurava široko sudjelovanje, promiče širenje izvrsnosti u cijeloj Uniji i podupire razvoj diversificiranih i otpornih europskih lanaca vrijednosti. Slovačka je i dalje zabrinuta zbog toga što se postojeći tekst ne bavi u dovoljnoj mjeri uključivim pristupom mogućnostima financiranja za poduzeća iz svih država članica niti pruža dovoljan okvir za iskorištavanje punog inovacijskog potencijala, stručnog znanja i proizvodnih kapaciteta Europe. Bez jasnijih odredaba u tom pogledu postoji rizik da će Fond prvenstveno koristiti već etabliranim ekosustavima i dodatno povećati jaz u konkurentnosti među različitim državama članicama. Stoga bi trebalo dodatno ojačati ravnotežu između izvrsnosti, konkurentnosti i širokog sudjelovanja.

Slovačka prepoznaje potrebu za napretkom u pregovorima o prijedlogu s ciljem njegova pravodobnog donošenja zajedno s Europskim parlamentom. Slovačka je spremna nastaviti konstruktivnu suradnju u sljedećim fazama zakonodavnog postupka s ciljem postizanja uravnoteženijeg, uključivijeg i djelotvornijeg Europskog fonda za konkurentnost.

ZAJEDNIČKA IZJAVA ESTONIJE, LATVIJE, LITVE I POLJSKE

Podupiremo ciljeve Europskog fonda za konkurentnost (ECF) u svrhu jačanja otpornosti, sigurnosti i konkurentnosti u cijeloj Uniji. Istodobno smatramo da bi Fond trebao biti na odgovarajući način spreman odgovoriti na primjenjive sigurnosne i gospodarske uvjete u Uniji.

Geopolitički kontekst, osobito opći agresivni rat Rusije protiv Ukrajine i stalni hibridni napadi u cijeloj Uniji, pokazali su da su energetske i komunikacijske mreže ključne sastavnice europske strukture za konkurentnost i sigurnost. Nedavni incidenti, posebno u državama članicama uz istočnu granicu Unije, također su razotkrili slabosti u kritičnoj infrastrukturi i lancima opskrbe, zbog čega je istaknuta potreba za snažnijom europskom potporom u pogledu pripravnosti, sposobnosti za oporavak i strateških zaliha. U širem smislu, sve lošije sigurnosno okruženje utječe i na gospodarsku otpornost i konkurentnost povećavanjem rizika ulaganja, većim financijskim troškovima i slabijim izgledima za rast u regijama koje su najizloženije sigurnosnim i vojnim prijetnjama, kako je istaknuto u Komunikaciji Komisije o istočnim regijama EU-a koje graniče s Rusijom, Bjelarusom i Ukrajinom (COM (2026) 82) i napomenuto u zaključcima Europskog vijeća od 19. ožujka 2026.

U tom kontekstu smatramo važnim da u okviru ECF-a:

1. na jasniji i operativniji način bude prepoznata kritična infrastruktura;
2. u operativnom dijelu Uredbe budu na odgovarajući način odražene neoptimalne okolnosti za ulaganja uzrokovane trajnim geopolitičkim rizicima, posebno u istočnim pograničnim regijama EU-a koje se suočavaju sa strukturno većim premijama rizika i lošijim uvjetima ulaganja;
3. na odgovarajući način budu prepoznate regije izložene dugoročnom geopolitičkom pritisku, uključujući istočne pogranične regije EU-a, kao i druga područja u strukturno nepovoljnom položaju.

S obzirom na navedeno, možemo poduprijeti djelomičan opći pristup u pogledu ECF-a u ovoj fazi, no jasno je da očekujemo da će navedeni ključni elementi biti propisno uključeni u konačni kompromisni tekst.

ZAJEDNIČKA IZJAVA BUGARSKE, ČEŠKE REPUBLIKE, HRVATSKE, MAĐARSKE I SLOVENIJE

Bugarska, Češka Republika, Hrvatska, Mađarska i Slovenija prepoznaju važnost jačanja konkurentnosti europske industrije, istraživanja i inovacija te pozdravljaju ciljeve prijedloga o uspostavi Europskog fonda za konkurentnost (ECF).

Istodobno Bugarska, Češka Republika, Hrvatska, Mađarska i Slovenija smatraju da trenutni nacrt uredbe još ne pruža dovoljnu predvidljivost u pogledu mehanizama kojima bi se osiguralo učinkovito ostvarenje vizije mobilizacije i povezivanja komplementarnih kapaciteta, infrastrukture, stručnog znanja i inovacijskih ekosustava u svim državama članicama, čime bi se Uniji omogućilo da u potpunosti iskoristi svoj zajednički potencijal.

Međutim, Bugarska, Češka Republika, Hrvatska, Mađarska i Slovenija razumiju potrebu za napretkom u pregovorima o ECF-u s ciljem njegova pravodobnog donošenja zajedno s Europskim parlamentom te stoga podupiru djelomičan opći pristup kao važan korak u tom procesu. Ta se potpora pruža pod uvjetom da se tijekom sljedećih faza pregovora nastavi rad na načinima provedbe Fonda.

Uz točku 4. c) s
popisa točaka „B”:

Višegodišnji financijski okvir (VFO) za razdoblje 2028. – 2034.
c) Uredba o uspostavi instrumenta Globalna Europa
Djelomičan opći pristup

IZJAVA BUGARSKE

Republika Bugarska pridaje veliku važnost promicanju i zaštiti ljudskih prava. Predana je i ostat će predana svojim obvezama u području ljudskih prava.

Istodobno, ne dovodeći u pitanje svoju potporu kompromisnom tekstu djelomičnog općeg pristupa, Bugarska ponovno ističe svoje nacionalno stajalište u pogledu nekih elemenata uključenih u predloženu uredbu o uspostavi instrumenta „Globalna Europa”:

Bugarski Ustavni sud donio je 2018. odluku u kojoj se navodi da se Konvencijom Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji („Istanbulska konvencija”) promiču pravni koncepti povezani s pojmom roda koji nisu u skladu s glavnim načelima bugarskog Ustava. Upućivanje na Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija) neće se primjenjivati na Republiku Bugarsku u skladu s presudom Ustavnog suda br. 13/2018. Zbog istih razloga Bugarska ponovno potvrđuje svoje stajalište o Globalnom akcijskom planu EU-a za rodnu ravnopravnost i jačanje položaja žena u vanjskom djelovanju (GAP III) i smatra da ga nije obvezna primjenjivati.

S obzirom na navedeno Republika Bugarska prihvaća pojam „rod” („пол”) kao pojam koji se odnosi na dva biološki definirana spola „muškarac/žena”.

IZJAVA ŠPANJOLSKE

S obzirom na uvodnu izjavu 58. Uredbe o uspostavi instrumenta Globalna Europa, Španjolska daje sljedeću izjavu i traži od Glavnog tajništva Vijeća da je uključi u zapisnik sa sastanka Vijeća za opće poslove od 16. lipnja 2026.

Španjolska čvrsto vjeruje da pristup migracijama temeljen na ljudskim pravima potiče socijalnu integraciju i koheziju, što jača europske vrijednosti i koristi društvu u cjelini.

Španjolska je i dalje odlučna u borbi protiv trgovine migrantima i kriminalnih skupina uključenih u trgovinu ljudima. Nastavit će poticati dijalog sa zemljama podrijetla i tranzita, što smatra najboljom i najučinkovitijom strategijom.

Tijekom pregovora o Uredbi Španjolska se dosljedno protivila uključivanju pojma „inovativna rješenja”. Nažalost, taj pojam ostao je u uvodnim izjavama teksta, pa on time nije prihvatljiv Španjolskoj.

Razloge za to navodimo u nastavku izjave.

S formalnog stajališta ta se formulacija nikada nije upotrijebila ni u zaključcima Europskog vijeća ni u zakonodavnim tekstovima Zajednice. Konkretno, Uredba o vraćanju, kao ni pravila o sigurnim trećim zemljama ni popis sigurnih zemalja podrijetla ne sadržavaju izraz „inovativna rješenja”. Smatramo da je iznimno problematično u horizontalnom zakonodavnom aktu kao što je Financijska uredba imati upućivanje na ta „inovativna rješenja”, iako se na taj koncept ne upućuje u sektorskim područjima u kojima se on trebao ranije etablirati.

Upravo je zbog toga Pravna služba Vijeća u više navrata naglasila „pravnu neodređenost” tog izraza. Osim pravne osnove, postoji i pitanje pravne i financijske sigurnosti: s mogućnošću financiranja pravne neodređenosti otvara se prostor za proizvoljnost.

U istoj uvodnoj izjavi 58. navodi se: „Sva djelovanja u okviru Instrumenta povezana s migracijama trebala bi se provoditi uz potpuno poštovanje međunarodnog prava, uključujući međunarodno pravo u području ljudskih prava, međunarodno humanitarno pravo i izbjegličko pravo, te poštovanje nadležnosti Unije i nacionalnih nadležnosti”. Taj se formulacija odražava u normativnom dijelu, konkretno u članku 12. stavku 2.: „Ta djelovanja provode se uz potpuno poštovanje međunarodnog prava, uključujući međunarodno humanitarno pravo, pravo o ljudskim pravima i pravo izbjeglica, te poštovanje nadležnosti Unije i nacionalnih nadležnosti”. Na temelju te odredbe Španjolska smatra da takozvani „centri za vraćanje” nisu obuhvaćeni područjem primjene „inovativnih rješenja” iz te uvodne izjave i da se stoga ti centri ne mogu financirati sredstvima iz instrumenta Globalna Europa.

Sud Europske unije još se nije izjasnio o pitanju moguće lokacije centara za zadržavanje u inozemstvu. Međutim, nezavisna odvjetnica Laila Medina u svojem mišljenju od 4. lipnja smatra da je pitanje lokacija centara za zadržavanje u nadležnosti države i nije usklađeno na drugim razinama te ističe da su razlozi za zadržavanje i, prije svega, jamstva u potpunosti usklađeni pravom Unije te da ih odgovorna država članica mora moći zajamčiti (C-706/25 i C-707/25).

Osiguravanje prava tražitelja azila izvan područja EU-a, kao što je potrebna pravna pomoć i stvarni pristup resursima, uključujući pristup pravnoj zaštiti, nerazmjern je trošak koji je otežavajući iz perspektive održivosti i dužne pažnje u vezi s proračunom. Tim više što se ni tim fiskalnim preopterećenjem u konačnici ne mogu zajamčiti ta prava jer države eksternaliziraju svoju odgovornost kako bi olakšale udaljavanja, čime se otežava osiguravanje prava i svih jamstava.

Osim pravnih i proračunskih pitanja, ne smijemo izgubiti iz vida perspektivu političkih i vanjskih odnosa. Ti se centri, kao što je pokazalo nedavno iskustvo, susreću s golemim protivljenjem u društvima domaćinima, što vladama koje naginju ekstremnijim stajalištima može poslužiti kao politička platforma za udaljavanje od Europske unije, čime se oslabljuje njezin položaj u svijetu i njezini temeljni odnosi s trećim zemljama.

Države prvog ulaska, uključujući Španjolsku, grade dugotrajne diplomatske odnose povjerenja s trećim zemljama na temelju jednakosti i suradnje, što je dosad dovodilo do dobrih rezultata. Osnivanje i financiranje tih centara od strane Europske unije nije samo ozbiljan problem za naš ugled, već može ugroziti strukturu suradnje u području izvršavanja zakonodavstva ili u području diplomacije, koju gradimo desetljećima.

IZJAVA PORTUGALA

Portugal u potpunosti podupire snažan program Globalna Europa, koji je ključan instrument za promicanje vrijednosti, načela i interesa Unije diljem svijeta.

Stoga smatramo da bi se ograničena sredstva Unije trebala usmjeriti na mjere potpore koje su učinkovite, o kojima je postignut konsenzus i koje imaju najveći mogući učinak.

Uzimajući u obzir ta načela, Portugal je zadržao rezervu u pogledu upućivanja na „inovativna rješenja” u prijedlogu o instrumentu Globalna Europa.

Ta terminologija ne odgovara uvriježenom jeziku Europskog vijeća, posebno u pogledu migracija, te nije dovoljno jasna u pogledu točnog značenja i implikacija.

Međutim, u duhu kompromisa i uzimajući u obzir važnost programa Globalna Europa, ukupnu ravnotežu paketa i napredak postignut tijekom pregovora, Portugal će poduprijeti donošenje teksta i zatražiti da se njegovo stajalište unese u zapisnik.
